

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของการจัดทำรายงาน

ตามที่ นายเสถียร สนั่นเสียง ได้ร้องขออนุญาตในการดำเนินการทำเหมือง โครงการเหมืองแร่ดินขาว คำขอประทานบัตรที่ 1/2547 ตั้งอยู่ที่ตำบลเมืองมาย อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง โดยจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนการพิจารณารายงาน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เสนอรายงานฯ ให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการเหมืองแร่ในการประชุมครั้งที่ 13/2548 เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2548 และมีมติให้ความเห็นชอบรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการดังกล่าว ทั้งนี้ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้แจ้งผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามหนังสือที่ ทส 1009.2/12686 ลงวันที่ 20 ธันวาคม 2548 ดังเอกสารแนบ 1 ทางโครงการได้รับอนุญาตเป็นประทานบัตรที่ 30451/15783 ซึ่งได้รับอนุญาตประทานบัตรครั้งแรกเป็นระยะเวลา 10 ปี นับตั้งแต่วันที่ 12 ตุลาคม 2550 ถึงวันที่ 11 ตุลาคม 2560 ดังเอกสารแนบ 2

เมื่อสิ้นอายุประทานบัตรแล้วทางโครงการโดย นายเสถียร สนั่นเสียง ได้ยื่นขออนุญาตการต่ออายุประทานบัตร ทั้งนี้ในขั้นตอนการต่ออายุประทานบัตรได้จัดทำรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการป้องกันและแก้ไขสำหรับคำขอต่ออายุประทานบัตร สำนักบริหารสิ่งแวดล้อม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้แจ้งผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ โดยจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามหนังสือที่ อก 0508/4063 ลงวันที่ 4 กันยายน 2558 ดังเอกสารแนบ 3 และทางโครงการได้รับการต่ออายุประทานบัตรตั้งแต่วันที่ 12 ตุลาคม 2560 ถึงวันที่ 11 ตุลาคม 2570 ดังเอกสารแนบ 4

เจ้าของโครงการจึงได้มอบหมายให้ บริษัท ไมน์ เอ็นจิเนียริง คอนซัลแตนท์ จำกัด จัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่เห็นชอบรายงาน

1.2 รายละเอียดของโครงการโดยสังเขป

1.2.1 รายละเอียดโครงการ

1. ชื่อโครงการ	โครงการเหมืองแร่ดินขาว
2. เจ้าของโครงการ	นายเสถียร สนั่นเสียง
3. สถานที่ตั้งโครงการ	ตำบลเมืองมาย อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง
4. ขนาดพื้นที่โครงการ	ประทานบัตรที่ 30451/15783 มีเนื้อที่ 30-1-20 ไร่
5. โครงการได้รับอนุญาต	ประทานบัตรที่ 30451/15783 ได้รับอนุญาตประทานบัตรตั้งแต่วันที่ 12 ตุลาคม 2550 ถึงวันที่ 11 ตุลาคม 2560 และได้รับอนุญาตต่ออายุประทานบัตร ตั้งแต่วันที่ 12 ตุลาคม 2560 ถึงวันที่ 11 ตุลาคม 2570

1.2.2 ที่ตั้งและเขตปกครอง

ประทานบัตรที่ 30451/15783 ตั้งอยู่ในเขตปกครอง หมู่ที่ 4 บ้านไผ่งาม ตำบลเมืองมาย อำเภोज้ำห้ม จังหวัดลำปาง มีเนื้อที่ทั้งหมด 30 ไร่ 1 งาน 20 ตารางวา ปรากฏอยู่ในแผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหารบก มาตราส่วน 1: 50,000 ลำดับชุด L 7018 ระวัง 4946 III ตั้งอยู่ระหว่างเส้นกริดตั้ง ที่ 566,000 ถึง 567,000 ตะวันออก และเส้นกริดนอนที่ 2,055,000 ถึง 2,056,000 เหนือ ดังรูปที่ 1-1

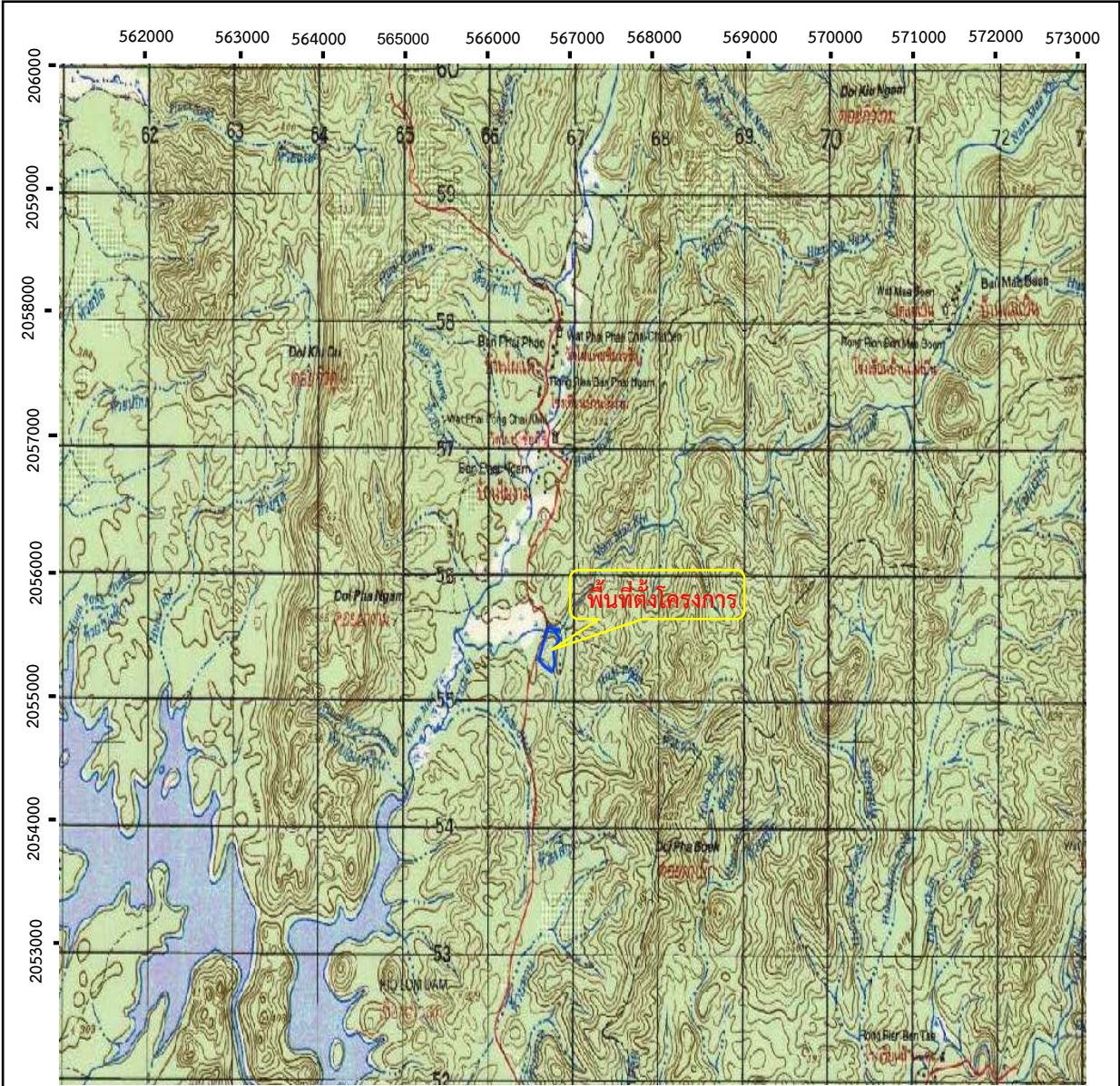
1.2.3 ลักษณะภูมิประเทศและการใช้ประโยชน์ที่ดิน

พื้นที่โครงการมีลักษณะภูมิประเทศเป็นเขาโดด มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 330 เมตร อาณาเขตติดต่อกับพื้นที่โครงการ รายละเอียดดังต่อไปนี้ ดังรูปที่ 1-2

ทิศเหนือ	มีห้วยแม่ค้ำไหลเข้าใกล้ในระยะ 50 เมตร
ทิศใต้	เป็นพื้นที่สิทธิทำกินของราษฎร (สทก.) เป็นป่าเบญจพรรณและป่าโปร่ง
ทิศตะวันออก	มีห้วยเตียงไหลเข้าใกล้ในระยะ 50 เมตร
ทิศตะวันตก	มีถนนสาย 1335 บ้านสบมาย-แจ้ห่ม เข้าใกล้ในระยะ 50 เมตร

1.2.4 เส้นทางคมนาคมขนส่ง

การเดินทางเข้าสู่พื้นที่โครงการ สามารถเดินทางได้โดยรถยนต์จากจังหวัดลำปางเดินทางไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ลำปาง-งาว) เป็นระยะทางประมาณ 22 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายไปตามเส้นทางไปเขื่อนกิ่วประมาณ 13 กิโลเมตร เลี้ยวขวาไปตามทางหลวงหมายเลข 1135 (บ้านสบมาย-แจ้ห่ม) เป็นระยะทาง 11 กิโลเมตร จะถึงพื้นที่โครงการ ดังรูปที่ 1-3

ที่มา: แผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหาร ลำดับชุด L 7017 ราว 4916 III

สัญลักษณ์ :

พื้นที่โครงการ

พื้นที่โครงการ ประทานบัตรที่ 30451/15783

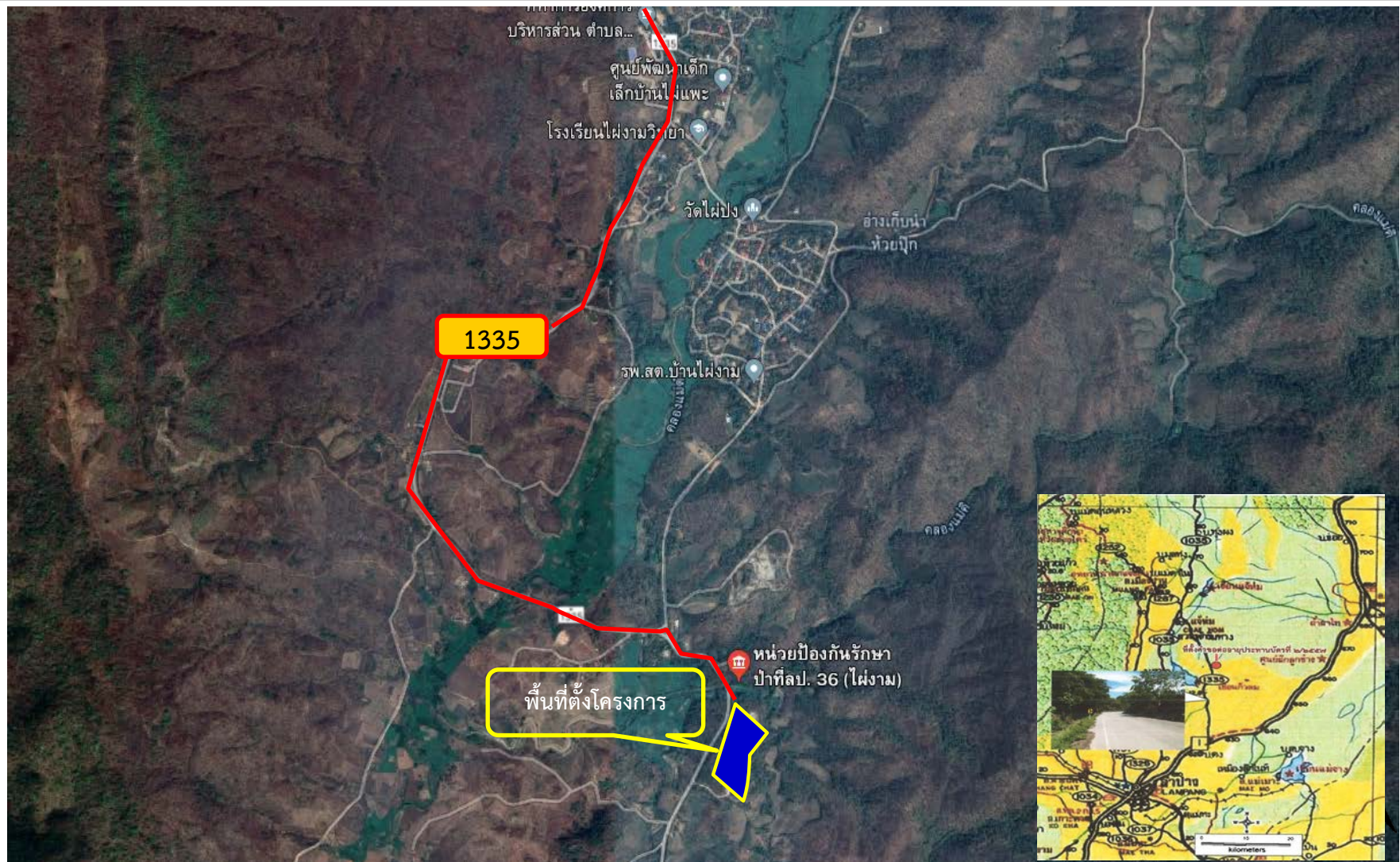
รูปที่ 1-1	แสดงจุดที่ตั้งพื้นที่โครงการประทานบัตรที่ 30451/15783
------------	---

รูปที่ 1-2	การใช้ประโยชน์ที่ดินใกล้เคียงพื้นที่โครงการ
------------	---

รูปที่ 1-3

เส้นทางคมนาคมเข้าสู่พื้นที่โครงการ

1.2.5 กิจกรรมของโครงการ

การทำเหมืองของโครงการเป็นการทำเหมืองแบบชั้นบันได (Benching Method) โดยจะให้ความสูงของ Bench ประมาณ 10 เมตร เพื่อให้มีพื้นที่เพียงพอต่อการรองรับการพังทลายของหินในลักษณะล้มได้ และจะมีความลาดเอียงของหน้าเหมืองสุดท้าย (Final pit Slope) ไม่เกิน 45 องศา โดยใช้วิธีการเจาะระเบิด เพื่อที่จะทำการอัดระเบิด เช่น อิมัลชันพร้อมแก็ปไฟฟ้า AN-FO ลงไปในรูเจาะแล้วทำการระเบิดแร่ออกมา โดยใช้เครื่องเจาะแบบตีสันตะขาบ ขนาดดอกเจาะ 3 นิ้ว ทำการระเบิดโดยใช้ pattern ในการเจาะตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับลักษณะธรณีวิทยาของแร่ดินขาว ขณะที่ทำการเจาะ

1.3 แผนการดำเนินงานทางด้านสิ่งแวดล้อม

แผนการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมตามเงื่อนไขแนบท้ายประทานบัตร บริษัทที่ปรึกษาได้ดำเนินการตามเงื่อนไขมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม สำหรับประทานบัตรที่ 30451/15783 ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหนังสือที่ ออก 0508/4063 ลงวันที่ 4 กันยายน 2558 (เอกสารแนบ 1) โดยแบ่งแผนการดำเนินงานออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1.3.1 แผนการตรวจสอบมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ในการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ผู้ประกอบการได้มอบหมายให้ บริษัท ไมน์ เอ็นจิเนียริง คอนซัลแตนท์ จำกัด เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบ และรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

1.3.2 แผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ผู้ประกอบการได้มอบหมายให้ บริษัท ไมน์ เอ็นจิเนียริง คอนซัลแตนท์ จำกัด เป็นผู้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐาน เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับทำเหมืองของโครงการ โดยมีแผนการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดังตารางที่ 1-1

ตารางที่ 1-1 แผนการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม

รายการตรวจวัด	ดัชนีตรวจวัด	เดือนที่ดำเนินงาน											
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1. คุณภาพอากาศใน บรรยากาศ - ชุมชนบ้านไผ่งาม - หน่วยป้องกันรักษา ป่า ลป. 36	ระยะเวลาตรวจวัด 1 วันต่อเนื่อง - ผู้ปล่อยรวม (TSP)				↔						↔		
2. ระดับเสียง - ชุมชนบ้านไผ่งาม - หน่วยป้องกันรักษา ป่า ลป. 36	ระยะเวลาตรวจวัด 1 วันต่อเนื่อง - ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (Leq 24 hrs.) - ระดับเสียงสูงสุด (L_{max})				↔						↔		
3. แรงสั่นสะเทือน - หน่วยป้องกันรักษา ป่า ลป. 36	ระยะเวลาตรวจวัด ขณะ ทำการระเบิด - ความสั่นสะเทือน				↔						↔		
4. คุณภาพน้ำผิวดิน - ห้วยแม่คี่ (ต้นน้ำ) - ห้วยแม่คี่ (ท้ายน้ำ)	ระยะเวลาตรวจวัด 1 วัน - ความเป็นกรด-ด่าง - ปริมาณสารแขวนลอย - ปริมาณสารทั้งหมด - ความขุ่น - ความกระด้างทั้งหมด - เหล็ก - ซัลเฟต				↔						↔		
4. คุณภาพน้ำใต้ดิน - ประปาหมู่บ้านไผ่ งาม (บ่อน้ำตื้น)	ระยะเวลาตรวจวัด 1 วัน - ความเป็นกรด-ด่าง - ปริมาณสารแขวนลอย - ปริมาณสารทั้งหมด - ความขุ่น - ความกระด้างทั้งหมด - เหล็ก - ซัลเฟต				↔						↔		

ที่มา : ผลการพิจารณารายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการป้องกัน ประทานบัตรที่ 30451/15783 หนังสือที่ ออก 0508/4063
ลงวันที่ 4 กันยายน 2558

หมายเหตุ: สภาพแวดล้อมของสถานีตรวจวัด

1. **ชุมชนบ้านไผ่งาม** : ตำแหน่งตั้งเครื่องตรวจวัดอยู่บริเวณชุมชนบ้านไผ่งาม ห่างจากพื้นที่โครงการไปทางด้านทิศเหนือ ประมาณ 2 กิโลเมตร สภาพแวดล้อมข้างเคียงเป็นชุมชนที่อยู่อาศัย และติดกับถนนทางหลวงหมายเลข 1335
2. **ที่ทำการหน่วยป้องกันและรักษาป่า ลป 36**: ตำแหน่งตั้งเครื่องตรวจวัดอยู่ในพื้นที่สำนักงานหน่วยป้องกันและรักษาป่าที่ ลป 36 ห่างจากพื้นที่โครงการไปทางทิศเหนือประมาณ 250 เมตร สภาพแวดล้อมข้างเคียงเป็นพื้นที่ป่า
3. **ห้วยแม่คี่ (ต้นน้ำ)** : จุดเก็บตัวอย่างน้ำเป็นห้วยน้ำสาธารณะไหลผ่านชุมชนบ้านไผ่งาม ห่างจากพื้นที่โครงการไปทางทิศเหนือประมาณ 2.2 กิโลเมตร
4. **ห้วยแม่คี่ (ท้ายน้ำ)** : จุดเก็บตัวอย่างน้ำเป็นห้วยน้ำสาธารณะห่างจากพื้นที่โครงการไปทางทิศใต้ประมาณ 500 เมตร